

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoemi; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggelerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr J. Kapteyn, IJmuiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Naaldwijk; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkema-Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr S. J. Popma, Amersfoort; Dr A. Ringnald, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Rotterdam; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wolvega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. v. Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloeddijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 2424 — Postrekening No. 36090.

Abonnement: f.250 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f.750 en voor Ned.-Indië f.6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f.0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: De Soefi-beweging, IV. — Uit de Schrift: Gods Imitatie (Exodus 4:10). — Kerkelijk leven: Een alarndreest, II. Is Rome „Kerk“ volgens Calvin? — Even parkeren: Het been over de reeling! — Literatuur en kunst: Naar aanleiding van een gedicht van Da Costa. — Muzikale kroniek: In de leuken der muziek. — Brief uit Amerika: Princeton's President. — Persschouw. — Kerk-nieuws. — Bijlage: Heideh. Catechismus II, blz. 57-64.

HOOFDARTIKEL

De Soefi-beweging.

IV.

In overeenstemming met de gedachten, in het vorige artikel besproken, heeft Inayat Khan voor de Soefi-beweging een universeel Eeredienst ontworpen, waarin het Christendom, het Mohammedanisme, het Boeddhisme, het Hindoeïsme, eigenlijk gezegd, alle godsdiensten vertegenwoordigd zijn.

Deze „Eeredienst“ wordt gehouden in den „Tempel der Universele Aanbidding“. Op vriendelijke uitnodiging van Mr N. Kluwer hebben we de plaats van samenkomst te Deventer mogen bezichtigen. Hoewel de naam „Tempel der Universele Aanbidding“ gedachten wekt van Oosterse geheimezinnigheid, is de zaal die men betreedt nogal eenvoudig en rijk aan Hollandsche nuchterheid. Buiten de stoelen en banken waarop de aanwezigen moeten plaatsnemen, is het voornameste voorwerp een altaar, een langwerpige tafel, geheel met een geel kleed overtrokken, en aan de voorzijde voorzien van het symbool van de Soefi-orde: het hart met de vleugels.

Op het altaar staan op hoge kandelaars zeven kaarsen, die bij het begin van den eeredienst worden aangestoken. De kandelaars zijn zoo opgesteld, dat ze twee groepen van drie vormen, terwijl één kandelaar in het midden van de tafel staat. Voor de drie linksche kaarsen liggen op het altaar de heilige boeken van de Hindoes, van de Boeddhisten, van de Zoroastriërs; bij de drie rechtsche kaarsen die van de Joden, van de Christenen, en van de volgelingen van den Islam, terwijl voor den middelsten kandelaar de geschriften van de Soefi-wijsheid gelegd kunnen worden. De eerste kaars, die voor het Hindoeïsme brandt, symboliseert de goddelijke wijsheid; de kaars voor het Boeddhisme het goddelijk mededogen; de kandelaar voor de leer van Zoroaster de goddelijke reinheid; de kaars voor de Joden symboliseert de goddelijke wet; de kaars voor het Christendom de goddelijke zelfverloochening en de kaars voor den Mohammedaanschen godsdienst de goddelijke éénheid. De Soefi-geschriften symboliseeren dan de goddelijke waarheid.

Bij den aanvang van den eeredienst wordt het volgende vastgestelde gebed gebeden:

SAUM.

Geloofd zijt Gij, o Allerhoogste God,
Almachtig, Alomtegenwoordig, Aldoordringend
Het Eenige Wezen.
Neem ons in uw ouderarmen op,
Verhef ons boven de dichtheid der aarde.
Uw schoonheid aanbidden wij,
Aan U geven wij ons gewillig over,
Allergenadigste en barmhartige Heer,
Het goddelijk Ideaal der gansche menscheit,
U alleen aanbidden wij en naar U alleen gaal
[ons diepste verlangen.

Open ons hart voor Uw schoonheid.
Verlicht onze ziel met goddelijk licht.
O, Gij de volmaaktheid van liefde, harmonie
[en schoonheid,
Almachtige Schepper, Onderhouder,

[Rechter en
Vergever van onze tekortkomingen.
Heer, God van het Oosten en van het Westen,
Van de werelden omhoog en omlaag
En van de geziene en ongeziene wezens
Stort uw liefde en licht over ons uit.
Geef voedsel aan ons lichaam, ons hart en

[onze ziel
Gebruik ons voor het doel, dat uw wijsheid
[kies
En leidt ons op het pad van uw eigen

[goedheid,
Trek ons nader tot U, ieder oogenblik van
[ons leven
Tot in ons worde weerspiegeld Uw genade, Uw
[heerlijkheid,
Uw wijsheid, Uw vreugde en Uw vrede. Amen.

Daarna worden de kaarsen één voor één aangestoken. Telkens als er een kaars is aangestoken wordt er een kort gedeelte gelezen uit het „Heilige boek“, dat er voor ligt opengeslagen. Eerst dus een stukje Hindoe-wijsheid, vervolgens een passage uit Boeddhistische literatuur en zoo vervolgens. Bij het aansteken van de laatste kaars, de middelste, wordt gedacht aan hen „die bekend of onbekend het licht der waarheid in menselijke duisternis hebben hoog gehouden“. Daaronder moeten de Soefi's worden gerangschikt.

Volgens de gedachte van de Soefi's wordt dan de zegen van Christus gegeven vanaf het altaar aan hem, die den zegen van Christus vraagt; hij die Mozes' zegen vraagt, aan hem geeft Mozes zijn zegen; wie door Boeddhia gezegend wil worden, hem zal Boeddhia zegenen; doch „wie den zegen vragen van al deze groote Wezens, die op verschillende tijden gekomen zijn, die worden door hen allen gezegend“. Dit blijkt ook uit het gebed dat daarna wordt gebeden en dat we uit curiositeit eveneens nog laten volgen:

SALAT.

Allergenadigste Heer, Meester, Messias en Verlosser der menscheit,
Wij groeten u in allen ootmoed,
Gij zijt de eerste oorzaak en het laatste gevolg,
het Goddelijk licht en de Geest van Leiding,
Alpha en Omega.

Uw licht is in alle vormen, Uw liefde in alle wezens, in een liefhebbende moeder, in een vriendelijk vader, in een onschuldig kind, in een helpende vriendin, een helpend vriend, in een bezielend leeraar.

Geef, dat wij u herkennen mogen in al Uw heilige namen en vormen als Rama, als Krishna, als Shiva, als Boeddhia.

Laten wij u kennen als Abraham, als Salomo, als Zarathustra, als Mozes, als Jezus, als Mohammed, en in veel meer namen en vormen, bekend en onbekend aan de wereld.
Wij aanbidden uw verleden, Uw tegenwoordigheid verlicht ons diepste wezen en in de toekomst zien we naar uw zegening uit.
O, Boodschapper, Christus, Nabi, de Rasool van God!

Gij wiens hart vooridurend opwaarts stijgt, Gij komt op aarde met een boodschap als een duif van omhoog, wanneer Dharma in verval is en spreekt het woord dat in uw mond gelegd wordt, zooals het licht de wassende maan vult.

Het leerstuk der Kerk in de Belijdenis.

In deze Belijdenis wordt in niet minder dan negen artikelen van de Kerk gehandeld.

In art. 27 van de Kerk in het gemeen.

In art. 28 van de verplichting waaronder de geloovigen staan om zich bij de ware Kerk te voegen.

In art. 29 van het onderscheid tusschen de ware en de valsche Kerk.

In art. 30 van de regering der Kerk.

In art. 31 van de ambtsdragers der Kerk.

In art. 32 van de kerkelijke tucht.

In art. 33-35 van de Sacramentsbediening.

In art. 36 van de verplichting der Overheid ten opzichte der Kerk.

Van welke Kerk nu handelen deze artikelen?

Van de onzichtbare of de zichtbare Kerk?

Hierop nu luidt het stellige antwoord: Van de zichtbare.

Dit blijkt uit de regering der Kerk; uit de onderscheiding tusschen de ware en valsche Kerk, die bij de onzichtbare ondenkbaar is; uit de ambten; uit de tucht; en uit de Sacramentsbediening; die immers allegaard op de zichtbare Kerk slaan.

Wordt dit nu alles in de Belijdenis ingedacht, zoo blijkt hieruit, dat onze vaders dit alles beschouwd hebben, als rechtstreeks met het geloof samenhangende, en met den Christus als Hoofd der Kerk in verband staande.

Dr A. KUYPER,
„De Heraut“, No. 950, December 1898.

Moge de ster van het goddelijk licht, die in uw hart schijnt, zich weerspiegelen in de harten uwer toegewijden.

Moge de boodschap Gods zich wijd en zijd verspreiden, de gansche menscheit verlichten en haar maken tot één enkele broederschap in het Vaderschap van God. — Amen. 2)

In den dienst is ingelast een „preek“, een toespraak van ongeveer 20 minuten, over een onderwerp waarvan in de verschillende „heilige boeken“ het een en ander geschreven staat.

Bij den „eeredienst“ zijn drie personen betrokken: één steekt de kaarsen aan, één leest uit de boeken een passage, die voor den dienst is vastgesteld, en een derde houdt de toespraak. Deze drie personen nemen plaats links en rechts van het altaar en zijn in een soort zwarte pij gehuld.

Deze „eerediensten“ worden gehouden op Zondagmorgen, op hetzelfde tijdstip waarop ook de christenen samengeroepen worden en samenkomen tot den dienst des Woords. Wanneer Inayat Khan nu zegt: er wordt niet gevraagd naar iemands godsdienst of geloof; ieder kan zijn eigen kerk, godsdienst of geloof volgen²⁾, dan moet daartegen op grond van het simpele feit, dat de uren van den dienst des Woords samenvallen met de uren voor de Soefi-eerediensten vastgesteld, reeds ernstig bezwaar worden ingebracht. Want de Koning der Kerk, Jezus Christus, wil al de geveenen des Vaders bijeen zien, opdat Hij al de Zijnen zou mogen onderwijzen en leeren van den weg des levens. Hij wil op den Zondag al degenen, die behooren tot de gemeente van Jezus Christus, bijeen zien in het heiligdom, waar het volk des Heeren vergaderd is. Hij wil dus niet, dat er sommigen heen zullen gaan naar den tempel der

2) Deze beide gebeden Saum en Salat, worden door de Soefis in hooge eere gehouden. Er wordt van gezegd: Dit zijn geen gebeden, die door menschen gemaakt zijn. Zij zijn van omhoog gekomen zooals in iedere periode van geestelijken opbouw het gebed is gegeven. Alle kracht en regening liggen in deze gebeden besloten, vooral voor hen, die er in gelooven (a.w. pag. 317).

Ze zijn te vinden in de Gayam, een boekje met „tonen uit de ongespeelde muziek“ van Inayat Khan, een boekje, waarin naast allerlei wijsgeerige aphorismen enkele gebeden voorkomen die Inayat Khan voor speciale gelegenheden heeft geschreven.

Wat het laatste gebed-Salat betreft, hierin komen enkele uitdrukkingen voor, die een nadere verklaring behoeven. Nabi en Rasool zijn twee namen die door Soefis worden gebruikt om een profeet aan te duiden. Toch is er ook weer verschil. Nabi is hij, die de boodschap begint te geven; Rasool is hij, die de boodschap voltooit, door alle moeilijkheden en beproevingen heen. Overigens komt de gedachte van de wassende maan ook in dit gebed tot uitdrukking. Men zie voorts hierover het tweede artikel.

3) a.w. pag. 307.

1) De Eenheid van Religieuze Idealen, door Inayat Khan, pag. 315.